

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Albert Hübl: Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur. Wien/Leipzig 1899, 162.

[Digitalisat]

— 162 —

diuinissime eukaristie sub utraque specie Pro cuius rei executione | proponitur questio sub tali verborum forma scilicet.“
Ed. l. c. VIII 1663. — F. 247^b script. vacat.

152.

(52. d. 3.)

Chart. s. XV, f. 278, 8°, man. ca. XXV, ligat. antiqua lign., tegum. ant. b et post. a: fragm. iuridica. Cod. in monasterio Scotensi scriptus esse videtur.

1. F. 1^a. (*Index contentorum.*) — F. 1^b et 2 script. vacant. — 2. F. 3^a—25^b. *Epistola venerabilis petri abbatis cluniacensis ad sanctum bernhardum super inproperacione rigoris ordinis sui non seruatj.* Inc.: „[Ve]ro meritis venerabili Diu est frater karissime ex quo bone conuersacionis.“ Expl.: „Ad inuidie rubigiem confirmetur. Sit laus deo Explicit.“ Ed. Bibl. patr. Lugd. 1677, XXII 841—856. Petrus Mauricius Monboiserius cognomine Venerabilis 1122—1156 abbas nonus cluniacensis fuit. Cf. Fabr.-Mansi V 254; Cave II 210 sq. — F. 26 script. vacat. — 3. F. 27^a—89^b. *R. Incipit Explanacio constitutionum ordinis predicatorum (auctore Humberto de Romanis.)* Inc.: „EA que sub scripta sunt siue ad declaracionem.“ Expl.: „Quo ad quartum.“ In calce „tabula huius libelli“. Plura quam Quetif-Echard norunt codex continet, qui de fragmento tantum exiguo I 145 referunt. De auctore cf. cod. 68(7). — F. 42^b, 56^b, 57, 84^b, 85, 90^a—92^a script. vacant. — 4. F. 92^b. Inc.: „Saluabitur innocens.“ Expl.: „Ex merito remuneratur. *Hec beatus gregorius in sexto decimo libro moralium super Job.*“ — F. 93 script. vacat. — 5. F. 94^a—111^b. (*Tractatus asceticus.*) Inc.: „SAncta trinitas pater filius et spiritus sanctus.“ Expl.: „Per penitenciam efficacissime reformari.“ — 6. F. 112^a—112^b. *Instrucciones date | vobis visitoribus ordinis sancti benedicti quas nos Nicolaus cardinalis legatus propria manu subscripsimus et volumus quod in omni loco visitando legantur et ostendantur.* Inc.: „Volumus ut vos patres visitatores prout nobis datis dexteris promisistis.“ Expl.: „Que in ibi continentur Nicolaus Cardinalis legatus manu propria subscripsi.“ — F. 113—116 script. vacant. — 7. F. 117^a—123^b. (Inscriptio indicis:) *Tractatus do-*

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Albert Hübl: Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur. Wien/Leipzig 1899, 163.

[Digitalisat]

mini auditoris (= *Joannis de Palomar*) *de abstinentia a carnibus*. Inc.: „Amantissimo patri domino Jo[anni] Abbati monasterii s. Marie ordinis s. benedicti Wienne scotorum vulgarter nuncupati Jo[annes] de palomar Cum primum v[estre] p[at]ernitatis] accepi noticiam.“ Expl.: „Sed eciam cuiuslibet melius sencientis. Deo gracias.“ Joannes de Palomar vel Polemar, archidiaconus Barcinonensis et Eugenii IV capellanus, concilio Basileensi interfuit ab anno 1431. Cf. Fabr.-Mansi IV 120; Hauswirth 32; Kropf 225 sq. — 8. F. 124^a—125^a. *Hostiensis in Summa de sententia exco[m]municacionum*. Inc.: „Causa exco[m]municacionis late sentencie primus cum quis incidit in heresim.“ Expl.: „Gravis.“ Auctor „summae Hostiensis“ est Henricus de Bartholomaeis sive de Segusia cardinalis Ostiensis, † 1271. Cf. Fabr.-Mansi III 225, ubi editiones invenias. — 9. F. 125^a—126^a. *Causa exco[m]municacionis late Sentencie in libro VI° numerati*. Inc.: „Primus est si aliquis Cardinalibus exeuntibus.“ Expl.: „Allegato in fine.“ — 10. F. 126^a—127^a. *Causa exco[m]municacionis ipso Jure In Clement. collecti*. Inc.: „Primus est contra violantes sequestrum.“ Expl.: „Sorores tercij ordinis.“ — 11. F. 127^b. *Causa irregularitatis*. Inc.: „Irregularis est quicumque celebrat.“ Expl.: „Est irregularis.“ — 12. F. 128^a—129^b. (Inscriptio indicis:) *Modus citandi et exco[m]municandi et absoluendi*. Inc.: „Quesivit a me p[at]ernitas] v[estra] qualiter abbas posset et deberet in monachum suum exco[m]municacionis ferre sentenciam.“ Expl.: „Et sancte dei ecclesie sacramentis In nomine Amen.“ In indice iste tractatus sicuti casus exco[m]municacionis supra nominati Joanni de Polemar attribuantur. — 13. F. 130^a—138^b. (Inscriptio indicis:) *Tractatus magistri nicolai dinkelspühel de abstinentia a carnibus monachorum ordinis sancti benedicti*. Inc.: „INter tres articulos per aliquos prelatos Reverendo in christo patri ac domino domino leonhardo pataviensi Episcopo oblatos principalis fuit de esu carniū.“ Expl.: „Per apostolicos concessa vt claret ex supradictis.“ Apud Aschbach mentio non fit. — 14. F. 139^a. *Constitutio benedictina (de carniū abstinentia)*. Inc.: „Verum quia ad salutis profectum tenditur.“ Expl.: „Ad melius et

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Albert Hübl: Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur. Wien/Leipzig 1899, 164.

[Digitalisat]

— 164 —

plenius exhibendum.“ — 15. F. 139^b—141^b. *De esu carniū (declarationes ad constitutiones nigrorum monachorum)*. Inc.: „In prologo constitutionum nigrorum monachorum et Benedicti XII. sic habetur.“ Expl.: „Dispensare quod primum est.“ — 16. F. 141^b—142^b. *De proprietate talem ponit Humpertus (de Romanis) distincionem super capitulum regule*. Inc.: „Vtrum prelatus potest dispensare cum subdito suo religioso.“ Expl.: „Omnia communia hec ille.“ — 17. F. 142^b—145^a. *Ex quodam tractatu (Casparis de Maiselstein) vtrum persona monastica vir siue mulier possit habere proprietatem rerum temporalium*. Inc.: „Personam aliquam habere proprietatem.“ Expl.: „Fuisse hodie cernimus. Diffinico domini Casparis Maisselstain super materiam proprietatis monachorum Anno XX.“ Caspar de Maiselstein a. 1400 rector universitatis Viennensis et infra annos 1408—1424 decanus facultatis iuridicae, postea praepositus Sanhippolitensis 1456 obiit. Cf. Aschbach 474 sq. — 18. F. 145^a—146^a. *Tituli capitulorum constitutionum benedicti papae XII secundum ordinem alphabeti* De constitutione, quae „Benedictina“ dicebatur, cf. Heimbucher, Die Orden und Kongregationen der kath. Kirche, Paderborn 1896, I 139 sq. — F. 146^b script. vacat. — 19. F. 147^a—152^b. *Sequitur littera domini Juliani cardinalis etc. Ad dominum Eugenium papam 4^{tum} 1432°*. Inc.: „Beatissime pater Iam nunc vniuersus cognoscet orbis.“ Expl.: „Requirendo | Basilee die 6. Junij 1432.“ De argumento et editione cf. Denis II 2251 sq. — 20. F. 152^b—153^b. *Sequitur alia littera domini Juliani etc. ut supra Ad Eugenium papam 4^{tum} 1432°*. „Beatissime pater post deuota pedum oscula.“ Expl.: „Secum adesse sed“ Continuatio epistolae invenitur in cod. 151(17). — 21. F. 154^a—162^a. (Inscriptio indicis:) *Sermo (Joannis de Spira?) in visitatione factus*. „Inc.: „[E]Cce nos reliquimus omnia Math. 19. Hec sunt verba apostolice cetus.“ Expl.: „Erit eis cor vnum et anima vna.“ Cf. Kropf 292. — 22. F. 162^a—162^b. (*Initium sermonis alterius in visitatione habiti, qui tamen f. 175^a—180^a totus exhibetur.*) Inc.: „Hora est nos scribit apostolus ad Rom. 2.“ Expl.: „Professi sunt.“ — 23. F. 163^a—163^b.

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Albert Hübl: Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur. Wien/Leipzig 1899, 165.

[Digitalisat]

— 165 —

(*Mandatum Leonardi episcopi dioec. Patav. ad Erhardum Althae inferioris, Joannem abbatem Scot., Thomam priorem Lambacensem, Heinricum Feuchter baccalaureum in decretis et rectorem parochialis ecclesiae in „Cisterstorff“, ut monasteria virorum et mulierum ordinis s. Benedicti visitent et in capite et in membris reformatent.*) Inc.: „Leonardus Quamvis iuxta credite nostre.“ Expl.: „Non in merito commendare Datum wyenne sexta die Mensis Junij Anno domini Millesimo Quadringentesimo Trigesimo quinto.“ — 24. F. 164^a—168^a. *Copia Carte (visitationis) monasterii in Seyttensteten.* Inc.: „In nomine domini amen Jesus christus in domo militantis ecclesie.“ Expl.: „Duximus roborare Datum ibidem in Seytansteten vicesima secunda Mensis februarij Anno domini Millesimo Quadringentesimo Decimo nono.“ Visitatores nominantur: Angelus abbas Runensis, Leonardus prior Gemnicensis, Petrus prior et Joannes professus monasterii Mellicensis. — 25. F. 168^b. (*Cartae visitationis monasterii Garstensis fragmentum.*) Inc.: „In nomine domini Amen | Hoc mare magnum et spaciosum.“ Expl.: „Nos igitur fratres ut supra precise.“ — 26. F. 169^a—172^b. *R. Incipit tabula super expositionem regule beati augustini episcopi quam expositionem frater humbertus magister ordinis ad utilitatem et petitionem fratrum ordinis predicatorum compilavit.* Cf. Quetif-Echard I 145. — F. 173—174 script. vacant. — 27. F. 175^a—180^a. *R. Sermo pro uisitacione religiosorum.* Inc.: „Hora est Scribit apostolus ad rom. II et allegat beatus pater benedictus in principio regule Quamuis sompnus.“ Expl.: „In certa expectatione future glorie | quam nobis omnibus Amen.“ Merita Alberti V ducis de reformatione monasteriorum commemorantur. — F. 180^b script. vacant. — 28. F. 181^a—184^a. *R. Incipit karta Visitacionis (monasterii s. Dorotheae Viennae).* Inc.: „[In] Nominie domini Amen | Nos fratres Nicolaus Et Johannes in Melkch et in Altha inferiori abbates Ordinis sancti benedicti.“ Expl.: „Communire Datum in dicto monasterio sancte dorothe Wine vicesima die mensis aprilis Anno domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo primo.“ — F. 184^b script. vacant. — 29. F. 185^a—192^b. *In nomine Incipit modus*

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Albert Hübl: Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur. Wien/Leipzig 1899, 166.

[Digitalisat]

— 166 —

visitandi Monasteria. Inc.: „Primo postquam visitatores ad locum visitandum peruenerint.“ Expl.: „Ad abbatem pertinet et ad Monasterium.“ Alia manus addidit f. 193^a: *Item De providencia visitoris in futuris.* Inc.: „Primo de superflua familia.“ Expl.: „Suspicionis occasio.“ — F. 193^b—194^b script. vacant. — 30. F. 195^a—203^b. (Inscriptio indicis:) *Modus agendorum in visitacione facta inquisitione.* Inc.: „In visitandis Monasteriis.“ Interrogationes, quae fiunt de proprietate, officio divino, silentio, vigiliis, conversis, priore vel decano, cellerario, monialibus, castitate, ieiuniis, oboedientia aliisque rebus f. 199^a expl.: „Sint religiosi.“ F. 199^b—203^b: (*Formulae ulterius in visitacione procedendi v. g. forma renuntiationis perfectionis depositionis abbatis etc.*) Inc.: „Completo examine.“ Expl.: „Ferculorum visitorum.“ — F. 204 script. vacat. — 31. F. 205^a—213^b. *Epistola Magistri Nicolai vener de casibus excommunicacionum religiosorum.* Inc.: „Venerabili in christo patri . . . domino sifrido abbati monasterii in elwangen ordinis s. benedicti Augustens. dioc. Sedi apostolice immediate subiecti sacri romani imperij principi religioso humilis frater nicolaus vener professus monasterii in lorch ordinis et dioc. eorumdem officialis augustens . . . Quoniam ut ait in regula nostra.“ Expl.: „Attribuatur soli deo | Cui sit . . . Amen.“

Hec scripta texuit quidam sorditate grauatus
Qui monachos amat ad hoc caritate vocatus.“

De auctore nil reperiri potuit. — 32. F. 214^a—217^a. *Differencia cuiusdam fratris de specu sancti benedicti de Austria de sancto lamberto.* Inc.: „Desiderasti a me dilectissime in vltima propositi mei manifestacione omnem ordinem euentuum meorum tibi quantocius declarare.“ Expl.: „Non diffidas Scriptum in specu sancti benedicti Anno dom. Millesimo CCCC^o die idus Juny amen.“ Epistola haec de commoratione monachi cuiusdam monasterii s. Lamberti in monasterio Sublacensi refert. — 33. F. 217^a—217^b. (*Epistola quaedam, cuius argumentum verba haec continent: „Si aliquis scolarium in vestra schola existeret qui seculo renunciare et deo seruire desideraret qui saltem abilis in cantu . . . illum nobis dirigere*

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Albert Hübl: Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur. Wien/Leipzig 1899, 167.

[Digitalisat]

— 167 —

possetis.) Inc.: „Salutacione.“ Expl.: „Omni hora amen.“
 — 34. F. 217^b—218^a. (*Epistola ad medicum quendam, qua consilia ac remedia contra infirmitatem petuntur.*) Inc.: „Promissis omnibus.“ Expl.: „Suo speciali amico vescere in omnibus.“ — F. 218^b script. vacat. — 35. F. 219^a—232^b. (Inscriptio indicis:) *Carta quedam missa ad concilium basilienense declarans quod non sit possibile reformare monasteria ad tria substancialia dimissis accidentalibus et modus reformandi.* Inc.: „Reuerendissimi reuerendique patres ac domini prestantissimi dignentur.“ Expl.: „De vniformitate diuini officij assignatis.“ — 36. F. 233^a—243^b. (Inscriptio indicis:) *Haynricus de Hassia super pater noster et aue maria.* Epistola ad Echardum episcopum Vormatiensem inc.: „Reuerendo in christo patri ac domino Echardo episcopo Wormaciensi . . . Diuina sapiencia rebus omnibus.“ Expl.: „Vestra dignacio veneranda.“ R. Incipit prologus in tractatum eximij doctoris Magistri heinrici de hassia super pater noster et Aue maria. Inc.: „Dei filius ihesus christus ymago patris.“ Opus expl.: „Mortalibus exhibite diuine miseracionis Et sic est finis huius.“ Editiones vide apud Hain II 1 p. 9 sq. n. 8389—8395. — F. 244—245 script. vacant. — 37. F. 246^a—257^a. R. Incipit tractatus perutilis (*Dominici Capranicae*) de arte moriendi. Inc.: „Cvm de presentis exilii miseria.“ Expl.: „In tuo conspectu gaudeat in eternum Qui viuis. (R.) Explicit tractatus de arte moriendi Orate pro scriptore quamquam negligente et scribere nesciente.“ Cf. cod. 151 (n. 6). — 38. F. 257^b—258^a. Inc.: „Ego frater indignus nomine.“ Expl.: „In futuro iudicio | Amen. (R.) Explicit tractatus alius de agone.“ — F. 258^b script. vacat. — 39. F. 259^a—265^a. *Proposicio facta per Reuerendissimum in christo dominum Julianum cardinalem apostolice sedis legatum in Concilio Basiliensi ante recessum ab eodem.* Inc.: „Diu ac sepe Reuerendissimi patres et scriptis et verbis Reuerendissimus dominus Cardinalis sancti petri et ego.“ Expl.: „Michi iubere dignate fuerint. Laus deo.“ Cf. Denis II 2310. — 40. F. 265^b. (*Decretum concilii Basileensis [sess. VIII], quod unicum debet esse concilium.*) Inc.: „Sicut vnica est ecclesia sancta catholica.“

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Albert Hübl: Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur. Wien/Leipzig 1899, 168.

[Digitalisat]

— 168 —

Expl.: „Metropolitane ecclesie fuerint libere disponatur.“ Ed. Harduin. Acta concil. VIII 1142. — 41. F. 266^a—268^b. (*Conclusiones de schismate.*) Inc.: „Quedam per me alias fundamentaliter posita.“ Expl.: „Impediunt intersecant et confundunt.“ — F. 269—270 script. vacant. — 42. F. 271^a—274^b. (*Epistola autographa, sicuti videtur, Joannis de Spira ad Joannem abbatem Scotensem commorantem in concilio Basileensi de reformatione monasteriorum, imprimis de carniū esu.*) Inc.: „Venerabilis in christo pater. Nouiter uenerunt nobis tres littere per vos scripti.“ Expl.: „Non poteram iterum scribere propter alias occupationes meas | Datum in mellico in crastino beati andree apostoli Anno dom. MCCCCXXXIII frater Johannes vocatus de Spira.“ De Joanne de Spira, professo Mellicensi, cf. Kropf 256 sqq., qui tamen epistolam hanc non novit. — 43. F. 275^a—277^a. (Inscriptio indicis:) *Tabula capitulorum libri apiarii.* De Apiario cf. Cruel 456. — F. 277^b—278^b script. vacant.

153.

(52. d. 4.)

Chart. s. XV (ca. 1441), f. 364, 8°, man. X, ligat. antiqua lign. Cod. in monasterio Scotensi scriptus esse videtur.

1. F. 1^a—20^b. *R. Incipit confessionale de 7 peccatis mortalibus (Nicolai de Dünkelspüchel).* Inc.: „SECUNDUM magistrum et doctores in quarto distincione 16.“ Expl.: „Benefactoribus vivis et defunctis preces fundere neglexerit.“ Ed. Argent. 1516, f. 146^a sqq. — 2. F. 21^a—32^b. (*Liber primus de imitatione Christi.*) *R. Cap. primum de imitatione christi et contemptu omnium vanitatum mundi.* Inc.: „[Q]vi sequitur me Hec sunt verba christi.“ Expl.: „Quod sollicitior esses ad spiritualem profectum. Explicit tractatus de spirituali profectu.“ Ordo capitum: 1, 12—25, 2—6. — 3. F. 32^b—40^b. *R. Incipit tractatus Bonaventure de quinque festiuitatibus domini nostri ihesu christi secundum fuerat puer.* Inc.: „[C]Vm secundum virorum venerabilium quos in ecclesia.“ Expl.: „Beate fruicionis dulcedinem renasci Quam nobis concedat Amen.“ Ed. Venet. 1756, XIII 1 sqq. —

Wien, Schottenstift (Benediktiner), Bibliothek, Cod. 227 (Hübl 152)

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at -
Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken

Permalink: manuscripta.at/?ID=28718

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:

[OLIVER](#) - Online manuscript description (HMML)